

ACLVB's strategie rond
internationale ontwikkelingsamenwerking

Beweging voor Internationale Solidariteit

DE ACLVB, DE LIBERALE VAKBOND VAN BELGIË IS
EEN WARME VAKBOND, WAAR IEDER MENS CENTRAAL
STAAT EN WAAR DE PLAATSELIJKE AANPAK PRIMEERT.

ONZE WAARDEN

- > VRIJHEID
- > SOLIDARITEIT
- > VERANTWOORDELIJKHEID
- > EN VERDRAAGZAAMHEID

VORMEN DE VIER PIJLERS VAN ONS SOCIAAL LIBERALISME.

ALS VAKBOND DICTEREN WE GEEN KEUZES, MAAR BIEDEN WE IDEEËN
EN OPLOSSINGEN AAN LEDEN, MILITANTEN EN MANDATARISSEN.

Inhoud

Voorwoord	4
Introductie	5
Visie, Missie & Beginsels	8
Prioriteit 1: Tewerkstelling	10
Prioriteit 2: Arbeidsrechten	12
Prioriteit 3: Sociale bescherming	14
Prioriteit 4: Sociale dialoog	16
Hoe wij werken	18
Partnerschap	19
Capaciteit versterking	20
Kernresultaten werking	21
Sensibilisering	22
Landenervaring van BIS In Afrika	24
Lexicon	25
Contact	26

Voorwoord

Onze vakbond is een actor van ontwikkeling. Zoals elke vorm van sociale vooruitgang, is ook die ontwikkeling geprogrammeerd in onze syndicale genen. Door de geschiedenis heen – vanaf de in Europa ontstane industriële revolutie, langsheen de verzuchtingen voor meer emancipatie overal ter wereld – zijn de democratische vakorganisaties steeds in de weer geweest om de rechten van burgers en werknemers te verdedigen en hun verworvenheden verder uit te bouwen, om hen een duurzame sociale, economische en ecologische toekomst te kunnen bieden.

De ACLVB neemt al ruim 120 jaar actief deel aan de emancipatie van de werknemers. Haar waarden van vrijheid, solidariteit, verantwoordelijkheid en verdraagzaamheid zijn nog altijd brandend actueel. De ACLVB boogt nog steeds op al die ervaring en op haar principes die ze ten dienste van de ontwikkeling van haar partnerorganisaties kan stellen: vakorganisaties die streven naar meer autonomie en die op hun beurt deze onafhankelijkheid willen vrijwaren ten behoeve van alle verdrukte werknemers.

Maar de actuele context van de geglobaliseerde economie heeft alles onderuit gehaald! Richtlijnen, praktijken, zelfs de instituten wiens missie het is waardig werk voor iedereen te verzekeren: niets is nog wat het was. De mondialisering heeft de nieuwe economische machtsverhoudingen vastgelegd, en bijgevolg ook de sociale en ecologische... Binnen deze vernieuwde context is het vooral noodzakelijk onze syndicale krachten te bundelen. We zijn meer dan ooit geëngageerd, zowel ten noorden als ten zuiden ... onze solidariteit is immers totaal.

Vanuit haar sociaal-liberale visie wil de ACLVB aan deze solidariteit uitdrukking geven via het noodzakelijk sociaal overleg, zodat de eisen van de werknemers op ondernemings-, sectoraal, interprofessioneel of mondiaal vlak ingewilligd kunnen worden. De uitwerking van een gestructureerde, open en doeltreffende sociale dialoog is een factor van sociale, economische en democratische ontwikkeling. Dit concept van een verantwoordelijk, vrij, solidair en betrokken syndicalisme komt tot uiting in de relaties die de ACLVB met haar zuidelijke partnerorganisaties onderhoudt en daarnaast via haar investeringen in wereldwijde democratische waardig-werk-structuren. Hierbij wil ze geen model opdringen, maar luisteren naar de plaatselijke verzuchtingen.

Hier en nu, vandaag en morgen, altijd zal de ACLVB blijven bijdragen tot de verwezenlijking van de waardig-werk-pijlers ten behoeve van alle burgers uit het zuiden om hen een toekomst te schenken, met een bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt: de vrouwelijke syndicalisten, de werkloze jongeren en de werkers uit de informele economie.

Elke dag wordt de ACLVB performanter, om de uitdaging van morgen aan te gaan: er elke dag staan voor alle werknemers, overal ter wereld.

Veel leesplezier.

Olivier VALENTIN,

Nationaal Secretaris van de ACLVB

Voorzitter van de vzw BIS-MSI

Introductie

De context van de toenemende mondialisering van de economie en wereldwijde crisis maken dat de syndicale krachten overal ter wereld meer dan ooit moeten worden gebundeld. De sociale dialoog is niet louter een concept, een doelstelling of een recht. Het maakt integraal deel uit van het democratische spel. Overal ter wereld wordt het recht op collectief onderhandelen met de voeten getreden. De werknemers en werkgevers moeten mekaar in alle vrijheid kunnen ontmoeten, spreken en respecteren. Dit is een doelstelling en een overtuiging waarvoor de ACLVB steeds zal blijven ijveren, over de landsgrenzen heen. Op dat vlak is de constructie van de sociale Europese Unie rond een autonome sociale dialoog voor collectieve emancipatie en voor de vrijheid van onderhandeling verankerd in de sociaalliberale waarden van onze vakbond. Daarom zet de ACLVB zich al jaren in voor het promoten van internationale samenwerkingsactiviteiten, die erop gericht zijn de sociale en economische ontwikkeling te bevorderen en de armoede te verdringen, allemaal in een geest van solidariteit, één van de voornaamste waarden van onze syndicale beweging.

Globalisering en armoedebestrijding

In een globaliserende economie zijn werknemers uit verschillende landen voor hun welvaart afhankelijk van elkaar. Financiële markten, wereldhandel en buitenlandse investeringen verbinden hen wereldwijd en vele bedrijven zijn multinationals geworden. Internationale samenwerking is voor vakbonden inmiddels essentieel om het leven van werknemers te kunnen verbeteren. Nationaal én grensoverschrijdend. Daarvan is de ACLVB overtuigd.

De strijd tegen armoede, de strijd tegen uitbuiting, onderdrukking en ongelijkheid, het waarborgen van arbeidsvoorwaarden die niet indruisen tegen de Rechten van de Mens, het promoten van de echte vertegenwoordiging van werknemers in de hele wereld staan centraal in ons vakbondsprogramma.

Gezien globalisering zich niet beperkt tot de landsgrenzen, is een internationale aanpak vereist. Vakbonden moeten ervoor zorgen dat de internationale syndicale actie volledig onderbouwd is in het nationale vakbondswerk.

Het Internationaal Vakverbond (zie lager) verwacht o.a. dat de hele wereld zich nu mobiliseert om deze doelstellingen te kunnen behalen, en weet dat ze daarbij kan rekenen op de steun van de **ACLVB**.

Eén van onze basiswaarden is uiteraard **solidariteit**. Daarom hebben wij als Liberale Vakbond onze schouders mee onder de algemene doelstelling van de Belgische ontwikkelingsamenwerking gezet om een duurzame menselijke ontwikkeling te bevorderen in lijn met de doelstellingen van de Verenigde Naties. Basisvakbondsdoelstellingen zoals een leefbaar loon, strijd tegen kinder- & dwangarbeid, veiligheid op de werkvloer, enz. vormen essentiële bijdragen tot armoedebestrijding en het bereiken van de Milleniumdoelstellingen (MDG's)

In Europa hebben de vakbonden een sociaal contract voor een Europa van Solidariteit en Samenwerking aangenomen om het Europa van de Concurrentie en de Deregulering te counteren.

De rol van vakbonden

- Vakbonden spelen een cruciale rol binnen de gemeenschap. Vakbonden verzekeren dat werknemersrechten worden gerespecteerd. Ze vertegenwoordigen de werknemers in de bedrijven. En zorgen ervoor dat, via collectieve onderhandelingen, deze rechten worden verdedigd en uitgebreid. Deze rol is des te belangrijker voor de meest kwetsbare werknemers, vrouwen en jongeren.
- Vakbonden zijn essentieel voor de ontwikkeling en instandhouding van sociale gelijkheid in een economisch systeem.
- Vakbonden vormen ook het hart van de democratie. Wij helpen werknemers zich te organiseren om hun rechten te verdedigen en onrechtvaardigheden / ongelijkheden aan te kaarten.

Voor vakbonden maakt duurzame ontwikkeling deel uit van ons engagement om armoede te bestrijden, duurzame sociale ontwikkeling te promoten en de leef- en werkomstandigheden van miljoenen mensen te helpen verbeteren. Wij promoten de beginselen van Waardig Werk, arbeidsnormen, mensen & vakbondsrechten alsook een rechtvaardige inkomensverdeling met aandacht voor gelijkheid/ inclusiviteit voor mannen en vrouwen. Dit allemaal geeft vakbonden een unieke rol in het internationale ontwikkelingslandschap.

Werking in een internationaal kader

Het Internationaal Vakverbond, waar de ACLVB lid van is, werd opgericht in 2006. Een organisatie die 176 miljoen leden vertegenwoordigt van 325 vakbonden afkomstig uit 161 landen moet in staat zijn initiatieven te nemen voor een grotere sociale rechtvaardigheid in de wereld.

Het IVV komt op voor een nieuw ontwikkelingsmodel waarin waardig werk prioritair is en waar er een evenwicht bestaat

tussen economische groei, sociale vooruitgang en zorg voor het milieu. Ze verwerpt dan ook de redenering dat economische groei automatisch zou leiden tot sociale vooruitgang. Het IVV roept de overheden op een actieve rol op te nemen en te ageren tegen de verdere precarisering en informalisering van het werk, door het versterken van de arbeidswetgeving en de erkenning van de vakbonden. Zij roept de overheden op om de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende de sociale rechtvaardigheid voor een billijke mondialisering toe te passen en ze roept op tot een ondersteuning van de Waardig Werk landenprogramma's, met betrokkenheid van de vakbonden, in het zuiden. Eveneens dringt ze bij de overheden aan op een betere inkomensverdeling en progressieve belastingssystemen.

De rol van de internationale structuren om vakbonden een sterke draagkracht te geven is bij het hele proces van globalisering dus essentieel. De ACLVB is hiernaast aangesloten bij tal van internationale en Europese vakbondsorganisaties, zoals de Global Union Federations (GUF's), UNI Global, de TUAC, EVV, die wereldwijd voor werknemers opkomen. Bovendien is de ACLVB actief binnen de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), waarin ze ijvert voor de uitvoering van de Waardig Werk Agenda en zo o.m. een antwoord biedt op de uitdagingen van de mondialisering op het vlak van (de meest) preciaire tewerkstelling, rechten van de werknemers, sociale dialoog en sociale bescherming voor iedereen. De ACLVB kan binnen de IAO de waarden die ze hecht aan partnerschap met en voor het Zuiden concretiseren, en zo haar bijdrage leveren aan het mondiaal syndicalisme. Denken we bvb. aan betere arbeidsvoorwaarden voor de huisbedienden of het ijveren voor een overgang van informele naar formele economie.

Coherente benadering

De internationale strategie van de ACLVB helpt ons om onze internationale werking meer gericht uit te voeren binnen ons partnerschap, gericht op thema's, partners en landen waar wij het meeste verschil kunnen maken. Deze strategie wordt onderschreven door onze visie, missie en doelstellingen. Die focussen op vier prioriteiten, hoewel dit niet uitsluit dat wij bijkomende acties kunnen ondernemen indien de omstandigheden dit vereisen.

Door middel van lidmaatschap en deelname aan tal van internationale organisaties draagt de **ACLVB** bij tot de uitbouw van een vernieuwd internationaal syndicalisme en een nieuwe 'governance' rond thema's van globalisering, migratie, arbeidsnormen, gender en gelijkheid, maar ook recente thema's zoals informele economie, minimale sokkels van sociale bescherming en groene tewerkstelling in de wereld. Hierdoor kunnen wij ook de impact van de internationalisering op onze arbeidsmarkt volgen.

Visie & Beginsels

Visie op ontwikkeling

Onze ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's richten zich steeds tot alle werknemers over heel de wereld. Ze zijn er meer bepaald op gericht om de leefomstandigheden van de werknemers overal ter wereld te verbeteren. Onze syndicale actie en onze ontwikkelingssamenwerkingsprogramma's kaderen binnen deze context. De ACLVB heeft als doelstelling om de spelers de middelen te bieden die nodig zijn om de sociale dialoog te herstellen of op gang te brengen en op termijn het welzijn van de volledige bevolking ter plaatse te versterken.

Dit gebeurt door de werking van haar vzw voor ontwikkelingssamenwerking, BIS-MSI¹.

De context van de toenemende mondialisering van de economie maakt dat de syndicale krachten overal ter wereld meer dan ooit moeten worden gebundeld. Waardig Werk is niet louter een concept, een doelstelling of een recht. Waardig werk is onontbeerlijk voor een goede democratische werking. De vzw BIS-MSI pleit voor waardig werk als fundamenteel instrument voor de preventie en de uitroeiing van armoede en ongelijkheden.

De prioritaire werking van de vzw BIS-MSI kadert binnen de vier pijlers van de IAO Waardig Werk Agenda, met name: het scheppen van waardige werkgelegenheid, het waarborgen van de rechten op het werk, de uitbreiding van de sociale bescherming en het bevorderen van de sociale dialoog.

De vzw BIS-MSI heeft, vanuit een sociaalliberale maatschappijvisie, tot doel zich in te zetten voor een democratische, rechtvaardige, duurzame en solidaire samenleving waarin de rechten van de mens centraal staan.

In een context van latente of uitgebroken conflictsituaties, of deze nu van militaire, politieke, economische, sociale of professionele aard zijn, meent BIS dat het recht op leven, veiligheid, individuele of collectieve vrijheid, maar ook het recht om te werken om tegemoet te komen aan de eigen noden en deze van de familie, zeker moeten gegarandeerd zijn.

De bijzondere rol die vrouwen hier te spelen hebben als ontwikkelingsmotor is een aspect waarop wij binnen onze

internationale syndicale programma's de nadruk leggen.

De vzw BIS-MSI promoot een geïntegreerde benadering voor duurzame ontwikkeling aan de hand van een rechtvaardige transitie waar sociale vooruitgang, klimaatbescherming en economische noden worden ondergebracht binnen een kader van democratisch bestuur, waar arbeids- en andere mensenrechten worden gerespecteerd en naar gendergelijkheid wordt gestreefd.

Missie

Om deze visie te kunnen realiseren willen wij onze missie tot een goed einde brengen. Deze houdt in:

- het bestrijden van armoede, ongelijkheid en onrechtvaardigheid door de ontwikkeling en versterking van onafhankelijke, vrije en democratische vakbonden in het zuiden, op basis van de beginselen van de Waardig Werk agenda;
- het bijdragen tot de uitbouw van een modern internationaal syndicalisme, dat streeft naar een 'good governance' waar de sociale partners een rol hebben te spelen;
- het informeren en bewustmaken van de **ACLVB** leden en hun omgeving over arbeidsgerelateerde problemen in het zuiden.

¹ « Beweging voor Internationale Solidariteit - Mouvement pour la Solidarité Internationale ».

Om ons doel te bereiken werken wij op de vier pijlers van de IAO Waardig Werk Agenda

1. Waardig werk als motor voor persoonlijke ontplooiing
2. Werk als empowerment: arbeidsrechten
3. Sociale bescherming
4. Democratische vertegenwoordiging, sociale dialoog en onderhandelingen.

Er is nood aan veranderingen op het vlak van onze productie en consumptiesystemen om de duurzaamheid van onze werkplek en onze maatschappij te garanderen en om waardig werk voor ieder te promoten.

Verder beklemtonen het IVV en de IAO daarbij het enorme potentieel dat er bestaat voor de creatie van groene jobs en waardig werk. In die zin willen wij een model van duurzame ontwikkeling verdedigen waarbij sociale partners ijveren voor de realisatie van groene tewerkstelling.

De bijzondere rol die vrouwen hierin spelen als motor voor ontwikkeling is een aspect waarop wij binnen onze internationale syndicale programma's graag de nadruk leggen.

Prioriteit 1:

Waardig werk als motor voor tewerkstelling

Werk hebben is essentieel. Het brengt niet louter middelen op tafel om te overleven, om de basisbehoeftes te bevredigen of een zekere levensstandaard te bereiken. Door te werken bevestigen we ook onze identiteit en geven we zin aan onze persoonlijke ontwikkeling. Op die manier heeft werk een impact op het gezinsleven en zelfs op het leven van de gemeenschap. Waardig werk vereist allereerst erkende arbeid. Er is echter in vele landen sprake van mensen die zich in de **informele economie** situeren, een eigen job creëren of via familiale landbouw trachten te overleven zonder daarbij te kunnen rekenen op bescherming of verdediging van hun arbeidsrechten. Ook de onbetaalde arbeid, grotendeels geleverd door vrouwen zowel in het noorden als in het zuiden, wordt daarbij schromelijk ondergewaardeerd (huisarbeid, zorg voor de kinderen, ...)

Ook in Europa streven wij naar kwaliteitsvolle jobs voor alle werknemers.

De ACLVB zal vechten voor:

- leefbare lonen voor mannen en vrouwen
- gelijke en eerlijke verdeling van rijkdom
- stabiel werk, dat erkend en correct verloond wordt
- beschermde arbeid via sociale dialoog en fundamentele rechten
- betrokkenheid van vakbonden bij de bepaling van de openbare tewerkstellingbeleidsvormen

Versterking van vakbonden

Vrouwen: burger én syndicalist

In **Burkina Faso** heeft de ACLVB, samen met haar partner CSB, een programma opgezet ter versterking van de capaciteiten van de vrouwelijke werknemers uit de informele economie. Vrouwen zijn immers de drive achter de economische activiteit in dit land. Door hun aanwezigheid te versterken raken ze beter geïntegreerd op de arbeidsmarkt. 2.500 vrouwen kregen te horen wat hun rechten zijn en dat ze zich kunnen laten registreren op het gemeentehuis, waar ze een identiteitskaart kunnen bekomen. Actieve burgers die hun beroepsactiviteit kunnen behouden en binnen de Burkinese maatschappij kunnen meedraaien... Dit is evolueren naar een duurzame tewerkstelling.

In de **DRC** (Democratische Republiek Congo) hebben ACLVB en haar partner UNTC de syndicale aanwezigheid en autonomie van vrouwen versterkt door het autopromoten van traditionele beroepen (vb. naaister, verkoopster...).

Prioriteit 2:

Werk als empowerment: arbeidsrechten

Waardig werk gaat ook over het respecteren van arbeidsrechten: de vrijheid om zich te organiseren, te protesteren of via de collectieve arbeidsonderhandelingen deel te nemen aan de beslissingen die een impact op het werk hebben. Iedere werknemer, ongeacht zijn of haar statuut, moet deze fundamentele arbeidsrechten (kunnen) afdwingen en in het bijzonder de meest arme of achtergestelde werknemers of zij die werken in de **informele economie**. Deze werknemers, die kwetsbaar zijn en niet of nauwelijks erkend, solidair zijn maar zelf zonder enige weerbaarheid, verdienen een vakbondsomkadering. Hun individuele en collectieve rechten dienen behartigd te worden.

Om die rechten ook effectief in de praktijk te kunnen afdwingen, organiseren mensen zich in arbeidersbewegingen of andere civiele organisaties. Allen ijveren ze, vaak onder grote bedreigingen en geweld, voor een omzetting van rechten in wetten, voor het voorhanden zijn van goede sanctioneringsmechanismen en zien ze toe op de naleving van de wetgeving.

Het effectief garanderen en beschermen van fundamentele rechten is bovendien een vorm van “empowerment”. Rechten worden dan immers instrumenten om belangen veilig te stellen en zaken af te dwingen. Door middel van rechten kunnen mensen opkomen voor een betere kwaliteit van hun werk en voor hun recht op een ecologisch gezonde leefomgeving.

De crisis en besparingsmaatregelen die alom in de Europese Unie toeslaan vereisen een grotere waakzaamheid: er moet op toegezien worden dat de verworvenheden van de werknemers er niet op achteruitgaan. Deze rechten garanderen en verbeteren de levensomstandigheden. Het is dan ook nodig deze te blijven verdedigen.

De ACLVB zal vechten voor:

- rechtvaardige arbeidsrechten
- verdediging van de rechten via de vrije en autonome sociale dialoog
- democratische versterking van de vakbonden
- opgeleide, solidaire en autonome werknemers
- aangepaste vakbondsomkadering die de noden van de werknemers uit de informele economie onderkent

Versterking van vakbonden

Rechten voor de taxi-velo-chauffeurs in Burundi

Samen met onze lokale partners FNTT-SI (Fédération Nationale des Travailleurs du Transport, du Social et de l'Informel) en COSYBU (Confédération Syndicale du Burundi) heeft de ACLVB meegewerkt aan de omkadering en de vereniging van de 34.000 werknemers uit de transportsector. Tegenwoordig zijn de taxi-velo's, de taxi-moto's, de vrachtwagenchauffeurs en de parkingwachters erkende werknemers. Toen de fietstransporteurs in januari 2011 absoluut niet akkoord gingen met het verbod activiteiten te beoefenen in de hoofdstad, hen opgelegd door de Burundese autoriteiten, heeft dit geen aanleiding gegeven tot opstand, noch tot andere overlast, maar werd er sociaal overleg gepleegd dat geleid heeft tot een nieuwe wegcode. Dit is een onontbeerlijk instrument voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden van deze transportwerknemers.

Prioriteit 3:

Sociale bescherming

Waardig werk betekent dat je beschermd bent wanneer het even minder goed gaat (ziekte, werkloosheid, de oude dag) maar ook dat je door je werk anderen beschermt die om een of andere reden geen betaalde job kunnen uitoefenen. Sociale bescherming werkt als een veiligheidsnet en garandeert solidariteit en stabiliteit. Sociale bescherming is een krachtig instrument van herverdeling en bovendien een fundamenteel mensenrecht. Daarom moet de andere helft van de wereldbevolking, die nog niet over sociale zekerheid beschikt, vooral vrouwen en werknemers in de **informele economie**, zo snel mogelijk dit recht toebedeeld krijgen.

Als antwoord op armoede zijn er tal van armen die hun inkomen proberen te verwerven via een eigen zaakje (vaak in de informele economie). In de ontwikkelingslanden genieten deze overlevings- en micro-ondernemers niet van sociale bescherming en zijn daarom extra kwetsbaar. Ook hun rechten moeten verdedigd worden.

Maar de sociale bescherming is een wereldwijde en ook Europese uitdaging. In Europa wil de Europese Commissie dat dit een pijler wordt van haar ontwikkelingsbeleid. Op internationaal vlak heeft de VN een universele sokkel van sociale bescherming uitgebouwd. De crisis van 2008 heeft immers aangetoond dat dergelijke systemen beter in staat zijn zware schokken op te vangen. De Verenigde Naties en hun partners zien de sociale bescherming dan ook niet als een kost maar als een investering voor een gezondere en productievere bevolking die beter bestand is tegen armoede.

De ACLVB zal vechten voor:

- de invoering van universele sokkels van sociale bescherming
- een toegankelijke sociale bescherming
- de sociale bescherming centraal in de sociale dialoog
- de sociale bescherming als motor van de inclusieve en duurzame economie

Versterking van vakbonden

Vakbondsversterking door wederzijdse diensten in West-Afrika

De programma's die door de ACLVB worden uitgewerkt focussen op een capaciteitsversterking van de vakbonden die opkomen voor een actieve solidariteit tussen hun leden. Samen bouwen aan de toekomst, daar gaat het om. Mekaar diensten bewijzen, zoals gereedschap uitwisselen, samen meststoffen aankopen, de motor herstellen van een collega die anders technisch werkloos wordt, een paar geiten ruilen tegen stockeerruimte voor de kaasproductie.... In Burkina Faso, Senegal of Mauritanië, vormen de syndicale solidariteitsfondsen, de micro-projecten voor syndicale doeleinden of de partnerakkoorden de eerste buffers tegen armoede.

Prioriteit 4:

Democratische vertegenwoordiging, sociale dialoog en onderhandelingen

Waardig werk wordt in een IAO-definitie en in de Universele Verklaring van de Mensen Rechten van de Verenigde Naties uitvoerig omschreven. Toch is het concept “waardig werk” doorheen de tijd aan verandering onderhevig (denk maar aan slavernij of kinderarbeid). Het is dus iets waar ook aan gesleuteld moet worden en waarbij de inbreng van alle belanghebbenden van groot belang is. Een concept dat dient te evolueren in functie van de huidige uitdagingen. **Dialoog en onderhandelingen** zijn daarbij onontbeerlijk, wil men conflicten vreedzaam oplossen. Sociale dialoog tussen sterke en onafhankelijke werknemers- en werkgeversorganisaties is cruciaal in conflictvoorkoming en –beheersing op het werk en in het uitbouwen van een gebalanceerde samenleving. Bovendien is er een duidelijk verband tussen de vrijheid van vereniging en economische groei. Wanneer werknemers samen in een sociale dialoog kunnen treden met hun werkgever en wanneer hun rechten worden gerespecteerd zijn werknemers meer gemotiveerd. Sociale vooruitgang is noodzakelijk voor duurzame economische groei. Een gestructureerde, open sociale dialoog is en blijft een factor voor sociale, economische en democratische ontwikkeling. De autonome sociale dialoog tussen de Europese sociale partners benadrukt het belang van overleg binnen een transnationaal perspectief om de waarde van de vrijheid van onderhandeling en van de dynamiek van de mondialisering goed te laten uitkomen. Het syndicalisme evolueert voortdurend. Anticiperen op fundamentele veranderingen binnen de arbeidsverhoudingen is dus de boodschap. Dit kan enkel via de permanente versterking van de vakorganisaties voor meer deelname en autonomie van de werknemers.

De ACLVB zal vechten voor:

- toegankelijke en representatieve vakbonden voor alle werknemers
- een vrije en autonome sociale dialoog voor vrije en autonome vakbonden
- een bi-of tripartiete sociale dialoog op alle niveaus
- een sociale dialoog gericht op de noden en de behoeften van werknemers
- syndicale capaciteitsversterking

Versterking van vakbonden

Strijden voor gecentraliseerde onderhandelingen in de Zuid-Afrikaanse groot & kleinhandelssector

De Zuid-Afrikaanse vakbond SACCAWU strijdt nu al enkele jaren voor de introductie van een gecentraliseerde collectieve onderhandeling in de groot- en kleinhandel. Met de financiële en technische hulp van de ACLVB konden zij nu starten met de eerste stappen in de oprichting van een gecentraliseerd onderhandelingsforum. SACCAWU streeft een sectorale collectieve overeenkomst na die gelijke werkomstandigheden en sociale rechten geeft aan alle werknemers uit de groot- en kleinhandelssector. Een uniform ondertekend akkoord voor alle werknemers biedt een stap naar waardig werk en een verbetering van de levensomstandigheden van de werknemers en bijgevolg hun families.

Hoe wij werken

Onze internationale activiteiten zijn erop gericht de levensomstandigheden van de werknemers overal ter wereld te verbeteren. In die zin biedt het Internationaal Departement een antwoord op de Congresresolutie nr. 26 van de ACLVB uit 2008.

De **ACLVB** zorgt ervoor dat de actoren op het economische terrein voldoende middelen krijgen om een constructieve sociale dialoog uit te bouwen, zodat het algemeen welzijn van die bevolking kan worden verbeterd. Onze internationale vakbondsprogramma's benadrukken de specifieke rol die vrouwen, als drijvende kracht van deze ontwikkeling, vervullen.

Via de vzw "Beweging voor Internationale Solidariteit - Mouvement pour la Solidarité Internationale" (BIS-MSI) ontwikkelt de **ACLVB** talrijke programma's voor samenwerking en opleiding in de wereld. Momenteel zijn wij actief in Afrikaanse landen met de algemene doelstelling "**Bestrijden van armoede, ongelijkheid en onrechtvaardigheid door de ontwikkeling en versterking van onafhankelijke, vrije en democratische vakbonden in het zuiden, gebaseerd op de beginselen van de Waardig Werk Agenda**".

Onze strategische oriëntering spitst zich toe op de volgende thema's:

- versterking van de capaciteiten en verdere uitbouw van het partnerschap
- gendergelijkheid
- uitwerking van een sokkel voor de Waardig Werk Agenda via de samenwerkingsprogramma's
- ontwikkeling van de sociale democratie
- opleidingen
- duurzame ontwikkeling
- overgang van een informele economie naar een formele economie via de vakbondsvertegenwoordiging en een autonome sociale dialoog

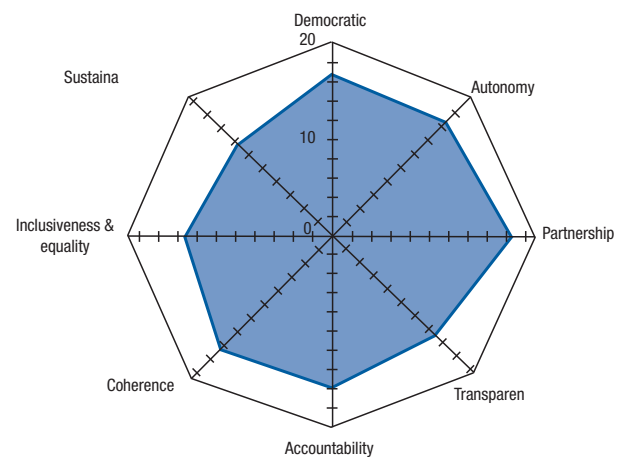

Partnerschap gericht op 8 beginselen van het IVV

De ACLVB als geaffilieerd lid van de IVV onderschreef in 2011 de “Vakbondsprincipes over Ontwikkelingseffectiviteit” van het IVV. Op basis van de onderstaande 8 beginselen trachten wij onze partnerschappen uit te bouwen.

- **Democratisch eigenaarschap** wordt door de vakbonden gedefinieerd als het respect voor en reactie op de objectieven en prioriteiten van vakbondspartners met zicht op hun zelfontplooiing binnen de context van de internationale vakbondsbeweging
- **Autonomie.** Vakbondspartnerorganisaties maken hun eigen besluiten en leggen hun eigen prioriteiten vast met respect voor elkaars strategische keuzes en zonder politieke inmenging
- **Partnerschap** streeft naar een gelijke verhouding, gebaseerd op gemeenschappelijk respect, vertrouwen en begrip voor diversiteit
- **Transparantie** is als standaard van openheid en toegang tot informatie nodig voor een gelijke partnerrelatie
- **Verantwoording.** Vakbondspartnerorganisaties zijn onderworpen aan een systeem van gemeenschappelijke verantwoording op politiek, financieel en operationeel niveau, wat ondersteund moet worden door een gemeenschappelijk beheersinstrument en leerproces om zo een hogere doeltreffendheid te behalen voor toekomstige initiatieven.
- **Coherentie** is voor vakbonden het bereiken van een minimum graad van eenvormigheid op alle niveaus tussen de verscheidene initiatieven van ontwikkelingsactoren
- **Participatie en gelijkheid.** De vakbondsbeweging meent dat participatie en gelijkheid betekent dat alle werknemers het recht hebben op gelijke kansen inzake tewerkstelling
- **Duurzaamheid.** Vakbonden vinden duurzaamheid belangrijk omwille van het lange termijn aspect van ontwikkelingsamenwerkingsprojecten en van de versterking van de samenwerkende vakbondorganisaties.

MIS/CGSLB TUDEP Profile Plot

Capaciteitsversterking

Wat betekent capaciteitsversterking voor onze werking? Een beter noorden dankzij de steun aan het zuiden!

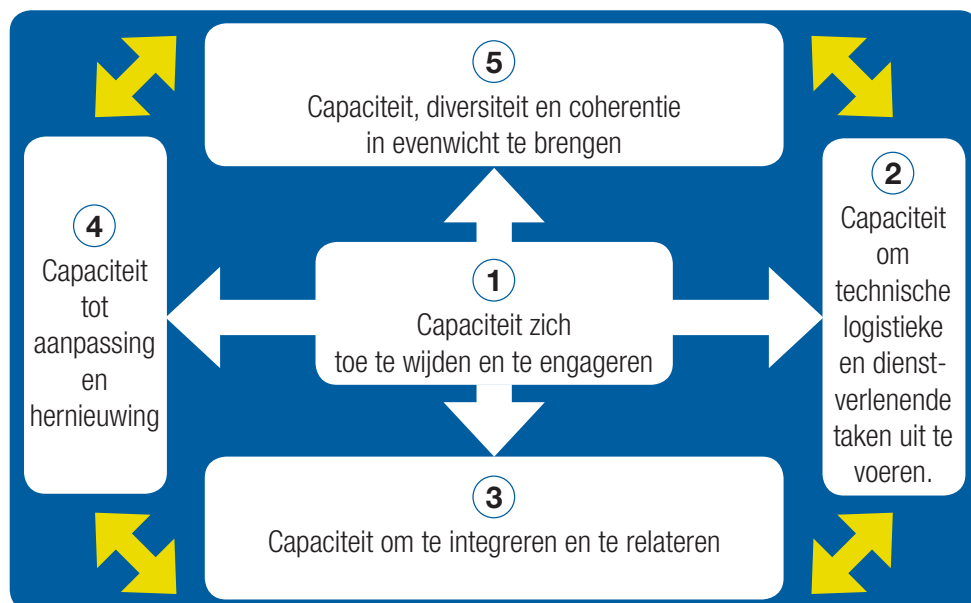
Vakorganisaties zijn vaak de enige buffers tegen precariteit ... Werknemers staan dikwijls alleen, hebben geen rechten, noch opleiding. Vakbonden zijn constructieve partners binnen het nationale bedrijfsleven. Maar alleen kunnen ze weinig ondernemen om de diverse uitdagingen tot een goed einde te brengen. Daarom moeten wij onze partners helpen, op voet van gelijkheid. Op die manier kunnen we aan hun verwachtingen voldoen. Vakbondssolidariteit is een doeltreffend collectief middel om rechten te onderkennen en te verdedigen. Dit kunnen we doen via de collectieve onderhandeling. De syndicale solidariteit is tevens een fundamentele vakbondsvrijheid die wel heel wat verantwoordelijkheden inhoudt, op alle niveaus, ook op internationaal vlak.

De bedoeling van de ondersteuning die we bieden aan onze internationale partners, via de versterking van hun vakbondstructuren en via de uitbouw van een sociale dialoog – kortom het doel van onze wereldwijde vakbondsactiviteit – is een

halt toeroepen aan de negatieve dynamiek van de mondiale sociale dumping. Het gaat om een werk van lange adem dat niemand alleen kan bewerkstelligen. Met de **ACLVB** kunnen ze op een sterke partner rekenen.

We hebben 5 kerncapaciteiten gekozen die de organisatie toelaten op juiste wijze te functioneren in functie van een constructieve dialoog tussen de partners, naar het voorbeeld van een kompas of een wegwijzer:

- capaciteit van dienstverlening aan leden, technische en logistieke taken
- capaciteit om te interageren, relaties aan te gaan en te netwerken
- capaciteit om een evenwicht te vinden tussen diversiteit en coherentie
- capaciteit om zich toe te wijden, zich te engageren en gemotiveerd te zijn
- capaciteit om zich aan te passen en te vernieuwen

Kernresultaten werking

De strategie van de **ACLVB** tracht een evenwichtig geheel van resultaten te bereiken, vastgelegd voor alle stakeholders (begunstigden, donoren, partners, personeel, maatschappij). De sleutelresultaten zijn vastgelegd in het kader van de interventies. Hieraan worden de resultaten toegevoegd die **ACLVB** wenst te bereiken bij andere stakeholders.

Resultaatsgericht beheer.

De hulp moet gericht zijn op het behalen van de beoogde resultaten en de beschikbare informatie moet worden gebruikt om het beslissingsproces te verbeteren. Voor de samenstelling en opbouw van een programma steunen wij op de Project Cycle Management (PCM) methodologie. De projectcyclus voor ons bestaat uit de volgende fasen: voor, tijdens en na het project.

Sensibilisering

15 december 2008

Dag van de solidariteit met de werknemers uit de informele economie

Diane NSENGYUMVA, 18 jaar, met haar taxivelo in Bujumbura om haar zeven broers en zussen na de dood van haar vader te laten leven.

Dag van de Informele Economie 2008

BIS
Bewering
Internationale Solidariteit

Dezelfde mayonaise

- Gemaakt in een sloppenwijk van Dakar
- Zonder minimumloon
- Zonder sociaal vangnet
- Zonder wettelijke erkenning
- Gemaakt in een professionele keuken
- Onder contract van onbepaalde duur
- Recht op sociale bescherming
- Binnen een beschermd wettelijk kader

15/12 Dag van solidariteit met werknemers en werknemers uit de informele economie

Dag van de Informele Economie 2014

Een leven in kleur of in zwart-wit?

12.06.2013 Internationale Dag tegen Kinderarbeid

Internationale Dag tegen de Kinderarbeid 2013

Syndicale Vorming

Syndicale Vorming

Actie Waardig Werk IVV- WK Qatar - 2013

Actie Waardig Werk IVV - 2008

Internationale Vrouwendag - 2012

Internationale Vrouwendag - 2013

Actie Domestic Workers - EU Parlement - 2011

Ratificatie van het IAO-verdrag C189 voor 'Domestic Workers' - 2013

Lexicon

ITUC-IVV-CSI

International Trade Union Confederation – Internationale Vakbond Vereniging
Confédération Syndicale Internationale
www.ituc-csi.org

ILO-IAO-OIT

International Labour Organisation – Internationale Arbeidsorganisatie
Organisation Internationale du Travail
www.ilo.org

GUF

Global Union Federations
www.global-unions.org

UNI

Global Union
www.uniglobalunion.org

TUAC

Trade Union Advisory Committee to OECD
www.tuac.org

ETUC-EVV-CES

European Trade Union Confederation – Europese Vakbond Vereniging
Confédération Européenne des Syndicats
www.etuc.org

SDG sustainable development goals
ODD objectifs de développement durable
DOD duurzame ontwikkeling doelstellingen

<https://sustainabledevelopment.un.org/topics>

Contact

Boudewijnlaan 8
1000 Brussel
tel 02 509 16 00
fax 02 509 16 49
international@aclvb.be
<http://www.aclvb.be/over-aclvb/bis/>

ACLVB

Koning Albertlaan 95

9000 GENT

Tel. 09 222 57 51

www.aclvb.be

aclvb@aclvb.be